

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Odhod Hitlerjeve Nemčije iz Ženeve

USODNI SKLEPI SOBOTNE SEJE NEMŠKE VLADE.

V razvoju evropske politike po svetovni vojni bo sobota 14. oktobra l. 1933. nedvomno zelo važen datum, morda celo najvažnejši. Tega dne je nemški ministrski svet pod predsedstvom državnega predsednika maršala Paula von Hindenburga odgovoril na strnjeno fronto Francije, Anglije, Amerike, Poljske, držav male antante in ob dvoletni igri Italije v razorožitvenih predlogih z izstopom Nemčije iz Društva narodov in zapustitvijo razorožitvene konference v Ženevi. Ozadje tega svetovnopoličnega in usodnega dogodka je tudi naši javnosti dobro znano. Po dveh letih prizadevanjih in neuspehih so velesile Francija, Anglija in Združene države Severne Amerike sklenile sporazum, po katerem se sklene razorožitvena konvencija, ki naj za dobo štirih let prepove vsako novo oboroževanje, v nadaljnji štiriletni dobi se pa izvede postopna razorožitev sveta na določeni minimum oborožitve. Obenem s prvim rokom se uvede tudi za vse veljavna kontrola nad izvrševanjem določil te konvencije. Obenem so pa tudi sklenile, da se Nemčiji ne dovoli nobeno povečanje sedanje vojske in oborožitve, kakor je zahtevala.

Ta konvencija bi se morala dokončno stilizirati in sprejeti na sejah razorožitvene konference ta teden. Urejeno je bilo že vse in splošno se je upalo, da se bo tako zaključila razorožitvena konference z razmeroma zelo ugodnim rezultatom. Obenem se je pričakovalo, da se bo naposled vdala tudi Nemčija in se zadovoljila z eventualnimi malimi korekturami načrta Francije, Anglije in Amerike. Ta načrt je bil pretehten izročen nemški delegaciji v Ženevi z zahtevo, naj Nemčija odgovori nanj še pred zasedanjem plenuma razorožitvene konference, ki je bil sklican za danes, v ponedeljek 16. oktobra. Nemški delegat Nadolny je v petek zapustil Ženevo in odletel s tem načrtom v Berlin na sejo vlade. Namesto pritrilnega odgovora ali vsaj protipredloga pa je Nemčija po sobotni seji vlade sporočila v Ženevo svoj izstop iz Društva narodov in odpoklicala svojo delegacijo z razorožitvene konference. Ta sklep je učinkoval ne le na ženevsko diplomacijo in na evropske vlade, marveč na ves svet kot bomba. Svet se je zdrznil. Take energične in tako usodne geste Nemčije ni pričakoval.

Danes stojimo še preveč neposredno pod utisom tega presenečenja, da bi mogli sklep in korak Nemčije presoditi že do zadnjih posledic. V Ženevi zatrjujejo sicer, da bodo konferenco nadaljevali in sklenili konvencijo tudi brez Nemčije, toda to je malo verjetno, ali pa bo, tudi če se zgodi, samo še farsa. Nemčija, ki je imela toliko poguma, da je izstopila iz Društva narodov in zapustila razorožitveno konferenco, bo imela tudi toliko poguma, da bo odločno zavrnila vsako izvajanje sklepov konvencije napram njej, sklepov tiste konvencije, ki je ni in je ne bo podpisala. Verjetno je, da bo zavrnila sploh vsako vmešavanje kogarkoli v njene zadeve, to se pravi, da ne bo dovolila vstop v Nemčijo nobeni mednarodni kontrolni komisiji, ki bi jo eventualno hotela poslati velesile ali Društvo narodov. Vse kaže, da hoče nastopiti Hitler prav tako v zunanji kakor v notranji politiki. Od sobotnih sklepov do odpovedi veljavnosti versajske mirovne pogodbe je le še en sam korak.

Kaj se bo zgodilo sedaj. Možni sta v splošnem samo dve poti: da velesile spravijo Nemčijo nazaj v Ženevo in ugođe njenim zahtevam, ali pa da jo prisilijo spoštovati sklepe konference, katerih ni podpisala. V prvem primeru bi pomenil sklep razorožitvene konference dejansko novo oborožitev Nemčije, v drugem bi pa bilo treba uporabiti napram Nemčiji vojaške sankcije. Z drugimi besedami se to pravi: nova vojna! Kajti »razorožena« Nemčija bi na vsako vkorakanje tuje vojske na njeno področje odgovorila z orožjem. Nadaljnji razvoj je pa največ odvisen od nadaljnjega zadržanja zahodnih velesil. Bojimo se, da te velesile ne bodo šle skupaj do skrajnih konsekvenc. Ne moremo si zamisliti, da bi Italija podprla kakršnokoli oboroženo intervencijo o Nemčiji! Vprašanje pa je, če bi se v to spuščali tudi Anglija in Amerika? Tudi gospodarski in drugi ukrepi proti Nemčiji se ne bodo mogli tako kmalu organizirati v sporazumu vseh, če bi se sploh dali?

Položaj je po sobotnem koraku Nemčije dosegel največjo napetost po svetovni vojni. Kaj se bo zgodilo, še ne moremo povedati, tega prav za prav tudi še nihče točno ne ve.

Najusodnejši dogodek po svetovni vojni

IZSTOP NEMČIJE IZ DRUŠTVA NARODOV IN ZAPUSTITEV RAZOROŽITVENE KONFERENCE. RAZPUST REICHSTAGA IN PLEBISCITARNE VOLITVE 12. NOVEMBRA. PET MOŽNOSTI RAZVOJA. MADŽARI IN ITALJANI PODPIRAJO NEMCE?

ŽENEVA, 16. oktobra. Nemčija je po sobotnem sklepu svoje vlade izstopila iz Društva narodov in zapustila razorožitveno konferenco. Nemška delegacija je pod predsedstvom stalnega delegata von Kellera odpotovala iz Ženeve včeraj popoldne. Ta nemški korak je ženevsko diplomacijo silno presenetil in je trenutno glavni predmet vsega razpravljanja svetovnega tiska. Splošno se naglašja, da je to najvažnejši dogodek po svetovni vojni. Silno je oslabilo Društvo narodov, ki bo ta udarec težko prebolelo. Usoda razorožitvene konference je menda zapečaten, daši se nekateri zavzemajo za to, da bi se nadaljevala. Italija, ki igra dalje dvoletno vlogo, je stavila včeraj formalni predlog za odgoditev do končnega razčiščenja. Obenem je Nemčija razpustila svoj državni zbor in razpisala za 12. november plebiscitarne volitve. Volilci bodo morali glasovati z »da« ali »ne« za vprašanje, če se strinjajo s sklepom vlade. Obenem bodo po vzorcu italijanskih volitev izvolili nov državni zbor, v katerem bodo seveda samo narodni socialisti.

PARIZ, 16. oktobra. Med komentarji izstopa Nemčije iz D. N., in zapustitve razorožitvene konference, ki jih objavlja francoski tisk, je najzanimivejši članek Pertinaxa v »Echo de Paris«, v katerem pravi, da je sedaj za nadaljnji razvoj danih pet možnosti: 1. Uporaba določil o oborožitvi, ki jih vsebuje versajska mirovna pogodba. (Oborožena intervencija proti Nemčiji. Op. ur.) 2. Nadaljevanje razorožitvene konference in sklenitev konvencije brez Nemčije. (Veljavne tudi za Nemčijo. Op. ur.) 3. Uporaba pakta štirih velesil in nadaljevanje razgovorov o razorožitvi med Francijo, Anglijo, Italijo in Nemčijo v tem okviru. 4. Od pakta štirih neodvisna konference Francije, Anglije, Amerike, Italije in Nemčije. 5. Pogajanja med sosednimi državami in Nemčijo o sklenitvi paktov o prijateljstvu in nenapadanju.

BUDIMPEŠTA, 16. oktobra. Vlada je imela včeraj sejo, o kateri ni izdala nobenega poročila, izgleda pa da odobrava korak Nemčije. Obenem se tu trdno veruje, da bo Italija še nadalje ohranila svojo naklonjenost Berlinu in bo prevzela iniciativo za poravnavo incidenta.

Mogočna zmaga JNS v Sloveniji

JUGOSLOVANSKA NARODNA STRANKA DOBILA 296 OBČIN, KOMBINIRANE LISTE 16, OPOZICIJA 54, SOCIALISTI 2. — ZMAGA TUDI V VARDARSKI IN ZETSKI BANOVINI.

LJUBLJANA, 16. oktobra. AA. Glede izida včerajšnjih občinskih volitev v dravski banovini so bili ugotovljene naslednje uradne številke: V dravski banovini je bilo vpisanih v volilne imenike 274.282 volilcev. Od teh je volilo 188.017 ali 68.5 odstotkov. Jugoslovanska nacionalna stranka je dobila 122.388 glasov ali 65.4 odstotke, na kombinirane kompromisne liste je odpadlo 15.299 glasov ali 8.1%, na opozicijo 48.293 glasov ali 25.6% in na socialne demokrate 2037 glasov ali

1%. Jugoslovanska nacionalna stranka si je osvojila 296 občin, 16 občin je pripadlo kombiniranim listam, 54 opoziciji in 2 socialistom.

BEOGRAD, 16. oktobra. Včeraj so bile občinske volitve tudi v vseh občinah vardarske in zetske banovine, izvzemši večja avtonomna mesta. Volilna udeležba je znašala povprečno 70%. Z ogromno večino je zmagala JNS. Volitve so potekle v najlepšem redu.

Sprejem Titulesca v Ankari

ANKARA, 16. oktobra. Romunski zunanji minister Titulescu je bil ob svojem prihodu v turško prestolnico nad vse svečano in pristrčno sprejet. Na kolodvoru ga je sprejel zunanji minister Tefik Rudžibeg, mnogi drugi odličniki in poslaniško osebje romunskega poslanstva. Poslopja v mestu so okrašena s turškimi in romunskimi narodnimi zastavami. S Titulescom je prispel tudi turški poslanik v Bukarešti.

Kongres vinogradnikov in sadjarjev

BEOGRAD, 16. oktobra. Včeraj je bil v Beogradu odprt kongres Zveze vinogradnikov in sadjarjev. Ob tej priliki je bila sprejeta obširna resolucija, ki vsebuje 19 točk. Glavna zahteva vinogradnikov je, da ostane zakon o trošarinah na vino še nadalje veljavi v sedanji obliki, ker je pokazal prav dobre rezultate. Dalje zahtevajo, da se spravi protialkoholni pokret v meje primerne propagande poblijanja nezmernega uživanja močnih alkoholnih pijač in da se s širjenjem te socialne ideje na eni strani ne izvajajo težke posledice za poldrugi mi-

ljon državljanov na drugi strani. Glede zakona o razdolžitvi kmetov se ugotavlja, da je ta zakon kmečkemu stanu in celokupnemu gospodarstvu več škodoval, kakor pa koristil. Končno zahtevajo vinogradniki, da se dovoli izvoz vina iz Dalmacije v notranjost države po znižanih železniških prevoznih tarifah.

PRVI SOKOLSKI DOM V MEDMURJU.

MURSKO SREDIŠČE, 16. oktobra. Včeraj je bil tukaj ob veliki udeležbi narodnega občinstva in v navzočnosti banavske banovine dr. Perovića ter drugih predstavnikov civilnih in vojaških oblasti posvečen in odprt prvi Sokolski dom v Medmurju.

KONGRES SLOVANSKEGA ŽENSTVA.

BEOGRAD, 16. oktobra. Včeraj je bil tukaj tretji kongres slovanskega ženstva. Kongresa se je udeležilo večje število delegatkin iz vseh slovanskih držav. Navzoči so bili tudi poslaniki Češkoslovaške, Poljske in Bolgarske. Po nekaterih govorih je bil kongres prekinjen, popoldne pa se je pričelo podrobno delo v posameznih sekcijah.

Kongres avstrijskih socialnih demokratov

NA KONGRES SO PRISPELI TUDI DELEGATI IZ DRUGIH DRŽAV. GOVOR VODITELJA FRANCOSKIH SOCIALISTOV

DUNAJ, 16. oktobra. V soboto se je pričel tukaj kongres socialno-demokratske stranke, ki ga je otvoril dunajski župan dr. Seitz v Delavskem domu v okraju Favoriten. Na dopoldanski seji so govorili predstavniki tujih socialističnih strank, angleški laburistični poslanec Smith je naglasil, da je angleška delavska stranka na svojem kongresu v Hastingsu soglasno sprejela resolucijo o avstrijskem vprašanju, v kateri se ugotavlja, da je treba storiti vse, da se ohrani in zavaruje avstrijska neodvisnost pred vsemi fašističnimi napadi od zunaj in znotraj. S posebnimi ovacijami je kongres sprejel Leona Bluma, voditelja francoskih socialistov, ki je v svojem govoru rekel, da so francoski socialisti glasovali za avstrijsko posojilo zato, da bo koristilo republiki in ne diktaturi. Sedaj se je situacija spremenila in francoski socialisti so sporočili francoski vlad, da bodo v tem vprašanju vodili brezkompromisno opozicijo. »Mi smo v teh resnih časih trdno z vami«, je rekel Leon Blum.

»Mi smo bili z vami včeraj, z vami smo danes in bomo z vami tudi jutri, pa naj bi se zgodilo karkoli.« Nato so kongres pozdravili predstavniki nizozemske in češkoslovaške socialistične stranke, končno pa je sporočil še Vandervelde pozdrave druge internacionale. Pri tej priložnosti je poudaril, da so sedaj pogledi socialistov vseh držav uprti na Dunaj. Leon Blum se je takoj po otvoritvi kongresa vrnil v Pariz. Njegov nenadni odhod se spravlja v zvezo z izstopom Nemčije iz Društva narodov in z novo nastalo situacijo. Popoldne se je pričela razprava o političnem položaju, o katerem je poročal poslanec dr. Otto Bauer. Bivši voditelj »Schutzbunda« dr. Deutsch je podal poročilo o izvedbi statuta socialno-demokratske organizacije. Kakor je znano, kongres ni javen.

SNeg NA TIROLSKEM.

RIM, 16. oktobra. Kakor se poroča, so gorski prelazi Stilserjoch, Pordoljoch in prelaz Falzarego zaradi snežnih metežev neprehodni.

Dnevne vesti

Diplomiral je na geografskem oddelku filozofske fakultete na ljubljanski univerzi g. Stanko Šijanec iz znane mariborske narodne rodbine. Mlademu znanstveniku, ki se je pridno udeleževal tudi v akademskih društvih, naše iskrene čestitke.

Iz sodne službe. Imenovani so bili: sodnik Alfonz Cepuder, dosedaj pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi za starešino okrajnega sodišča v Marenbergu. Sodni pristav dr. Leon Berlic, doslej pri okrajnem sodišču v Mariboru, za sodnika okrajnega sodišča v Konjicah in sodni pristav Emil Pureber za sodnika pri okrajnem sodišču v Ormožu; sodnik Janjo Terček pa je premeščen iz Marenberga in imenovan za starešino okrajnega sodišča v Velikih Laščah.

Nov načelnik mariborskega gasilnega društva. Zaradi političnih ekstravaganc dosedanjega načelnika mariborskega gasilnega društva g. Hansa Volterja, je večeraj dopoldne sklicalo društvo izredni občni zbor, na katerem je izvolilo za začasnega novega načelnika g. Benedičiča. Redni občni zbor bo v začetku meseca novembra in na njem se bo v smislu pravil izvolil novi stalni načelnik. Nacionalni Maribor pozdravlja novega načelnika naših gasilcev, ker je prepričan, da bo storil vse za dobrobit mestnega prebivalstva ob priliki nepredvidenih požarnih nesreč.

Sijajen volilni uspeh v Krčevini in Košakih. Kot en mož so šli Krčevinčani in Košakani pri večerajšnjih volitvah v boj za zmago nacionalne misli. Ogromno število oddanih glasov za nosilca liste g. Janžekoviča je zadnji in temeljit obračun z razdiralci naše narodne sloge. Ves dan volitev je bilo v obeh občinah živahno vrvenje in so se pred voliščem zbirale skupine nacionalistov, ki so mnogo pripomogli k tako sijajni zmagi. Na prvem volišču v Krčevini je bilo oddanih skupno 307 glasov, in sicer 228 za Janžekoviča, 79 pa za Vesenjaka; v Košakih je bilo skupno oddanih 349 glasov, in sicer 322 za Janžekoviča, 27 pa za Vesenjaka; pri Sv. Petru je volilo skupno 271 volilcev, in sicer 93 Janžekoviča, 178 pa Vesenjaka. Za nosilca liste Janžekoviča je bilo skupno oddanih 643, za Vesenjaka 284 glasov. Nova občina Košaki bo imela 27 odbornikov nacionalne stranke, 3 pa opozicionalce. Ta ugodni izid je tembolj razveseljujoč, ker nismo agitirali od moža do moža, dočim je Janžekovičev nasprotnik napel vse sile in vpregel v agitacijo številne in ugledne agitatorje. Z večerajšnjim izidom so pa tudi za vselej pokopana stremjenja bivših klerikalcev, ki so mislili, da bodo šli tokrat pri volitvah z glavo skozi zid. Naša parola je: Zvestoba delu za narodno in državno edinstvo. Živel naš novi župan g. Janžekovič!

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek zvečer ob 20.15 proslava Grundtviga. Predava g. ing. Kukovec o temi: »Grundtvigova ljudska visoka šola in kriza demokracije. Projekcijske slike in sviranje dveh danskih narodnih himen.

Ekskurzija Ljudske univerze. Mariborska Ljudska univerza priredi v četrtek 19. t. m. poučno ekskurzijo v predilnico in tkalnico Doctor in drug. Zbirališče je na Glavnem trgu pred Veliko kavarno. Odhod bo točno ob 2. popoldne.

Diskusijski večeri trgovcev. Uprava združenja trgovcev je sklenila prirediti v zimskem času takozvane diskusijske sestanke. Prvi tak večer bo v torek 17. tm. ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel« o davčnih zadevah. Uvodoma bo predaval davčni konzulent Zbornice za TOI gosp. Žagar, na kar bo o navedenem predmetu prosta debata in se bodo dajale informacije. Trgovstvo se vabi, da se teh informacijskih sestankov, ki bodo obravnavali vsakikrat kaj drugega, v čimvečjem številu udeležuje!

Pred ustanovitvijo stenografskega instituta. Pred dnevi so zborovali v Zagrebu hrvatski stenografi, ki so se izjavili za enotno jugoslovansko stenografijo. Naglasili so potrebo ustanovitve posebnega instituta, ki bi imel v vseh stenografijo zadevajajočih vprašanjih glavno besedo.

Koncert Glasbene Matice. Mariborska Glasbena Matica bo priredila svoj prvi koncert v tekočem društvenem letu 8. novembra. Na tem koncertu bo nastopil pevski zbor, sodelovala pa bosta tudi violinist Taras Poljanec, učitelj društvene glasbene šole, in pianist Marijan Lipovšek z državnega konzervatorija v Ljubljani. Spored bo zelo zanimiv in bo obsegal skladbe Vit. Novaka, J. B. Förstaria, Rimskega-Karzakova, Verdija, Beethovna itd.

Mojstrski predavanja v Mariboru. Radi izboljšanja obrtniške izobrazbe in z ozirom na nujno potrebo poznavanja gospodarskih zakonov namerava mariborska podružnica Zborniškega obrtnopospeševalnega zavoda za obrtništvo iz Maribora in bližnje okolice v mesecih decembru, januarju in februarju prirediti predavanja, ki bodo obsegala razlago: 1. obrtnega zakona, 2. zakona o pobijanju nelojalne konkurence, 3. združnega zakona, 4. davčnega zakona, 5. taksnega zakona, 6. zakona o zavarovanju delavcev, 7. odstotno računanje. Predavanja bodo trajala okrog 50 ur, razdeljenih na tedenske večere po 2 uri. Pravico do udeležbe imajo vsi samostojni obrtniki in obrtnice ter taki pomočniki in poslovođe, ki so že opravili mojstrski izpit. Poslovalnica zasleduje poleg splošne obrtniške izobrazbe pri tem tudi ta smoter, da se usposobi čimveč obrtniških mojstrov za sodelovanje pri pomočniških in mojstrskih izpitih kakor tudi za poučevanje v obrtnih nadaljevalnih šolah. Zaradi tega se namerava v poznejši dobi priključiti tem predavanjem še drug tečaj za mojstre, ki bi obsegal posebno nauke o knjigovodstvu in o pravilni kalkulaciji. Predavanja se priredijo le v tem primeru, ako se prijavi najmanj 30 uslužbencev iz Maribora in okolice. Prijave se sprejemajo pri obrtnih združenjih in pri obrtno združnem nadzorniku g. Založniku na sreskem načelstvu II 42.

Sladkor za zamudnike. Podružnica Kmetijske družbe v Mariboru sprejema naročila na trošarine prosti sladkor za sladkanje mošta za svoje članstvo še do srede 18. t. m. do 6. ure zvečer. Vinogradnik naj prinese s seboj potrdilo županstva o količini pridelanega mošta in 25 Din za kolek. Kdor še ni član, se tem potem lahko vpiše. Podružnica Kmetijske družbe, Meljska cesta 12.

Službeni list dravske banovine objavlja v 83. številki: pravilnik za izvrševanje zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih; pravilnik o tehničnih delih za izvrševanje zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih; pravilnik o stavbnih okoliših v mestih in razne objave iz »Službenih novin«.

Kdo sprejme vajenca? Dva fanta, sinova priprostitih kmečkih staršev, stara 15 in 17 let, se želita izučiti v kakem obrtu. Imata doma še 11 bratov in sester, pa revne roditelje. Plačati za uk ne moreta nič. Kdor bi bil pripravljen, trgovec ali rokodelc, vzeti enega izmed omenjenih sinov v uk, se prosi, da to sporoči obrtno združnemu nadzorniku g. Založniku na okrajnem glavarstvu, II., 42 (tel. 27-85).

Pokvarjeni žlebi. Česar bi v drugem mestu ne smelo biti ob to se pri nas v Mariboru nihče ne spotakne. Graje so vredni namreč mariborski hišni posestniki, ki imajo svoje hiše ob prometnih cestah in ulicah. Na teh hišah so žlebi za deževnico na mnogih krajih pokvarjeni in voda curkoma teče na pločnik. Ljudje se morajo umikati tem neprijetnim tušem, večkrat pa se zgodi, da se tak curek vode vlije na pasanta in ga do kože zmoli. Ker je nastopilo deževno vreme, imamo te nedostatke priliko opazovati skoro v vsaki ulici in na vsaki cesti. Skrajni čas bi že bil, da bi mariborski hišni posestniki, ki pobirajo od svojih najemnikov visoko najemnino, popravili te žlebove, da bi si ne bilo potrebno pasantom razburjati, sicer pa popravilo žlebov spada itak k redu o javni varnosti.

Zbor harmonikarjev »Pomladka rdečega križa« poučuje strokovni učitelj Vilko Šušteršič, dosedanjí vodja zbora harmonikarjev »ISSK Maribora«. Dosedanji uspehi jamčijo za dobro metodo. Čisti dobiček koncertov je namenjen za zgradbo doma »Pomladka rdečega križa« v Dalmaciji. Prijave vsak dan v deški meščanski šoli od 15. do 17. ure.

Prepovedano krošnjarstvo. Kakor znano, je banska uprava pred nekaj tedni izdala vsem mestnim županstvom in okrajnim glavarstvom okrožnico, s katero je odredila najstrožjo kontrolo trgovskih potnikov, ki prodajajo blago od hiše do hiše. Dodatno k tej okrožnici pa e po naročilu pomočnika finančnega ministrstva in na prošnjo ljubljanske zbornice za TOI odredila, da se z enako strogostjo izvede nadzorstvo tudi nad krošnjarji in da se proti njim postopa kakor kršijo predpise obrtnega reda. Okrožnica opozarja, da so krošnjarji pogosto posredovalci tihotapskega blaga in monopolskih predmetov, prodajajo pa tudi moralno oporečno in malo vredno blago. Že državni interes in ozirom na javno moralo zahtevata pogosto in energično perustracijo krošnjarjev. Okrožnica ponovno opozarja mestna županstva in okrajna glavarstva na predpise o krajih kjer je krošnjarije prepovedano in je med temi kraji tudi Maribor ter vsi obmejni okraj. Tako zvanim privilegiranim krošnjarijem, ko čevvarjem, je pa dovoljeno krošnjarije povsod. Čeprav obrtni zakon ne statuirá visoke denarne in zaporne kazni in tudi ne zaplembe blaga, je vendar v primeri kršitve predpisal odvzeti takim krošnjarijem, ki kršijo obrtni zakon, njihova dovolila in jim zapleniti blago, ki ga razpečavajo.

Radio Ljubljana. Ponedeljek 16. t. m.: Ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: gospodinjstva ura »Globe in njih priprava za konzerviranje« (ga. Svetelova); 18.30: »Pesa, sirovina za sladkor« (prof. Pengov); 19.00: plošče; 19.30: radio orkester; 20.30: prenos opere »Faust« iz Beograda; vmes čas in poročila; 23.00: konec. — **Torek 17. t. m.:** Ob 11.15: šolska ura: higiensko predavanje; 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: otroški kotiček (Manica Komanova); 18.30: plošče; 19.00: francoščina (prof. Prezelj); 19.30: »Položaj Slovencev ob vstopu v letu 1848« (Dostal); 20.00: radio-orkester (plesna glasba) 20.45: slovenske narodne v ženskem tercetu s spremljevanjem kitare; pojo sestre Bogatajeve; vmes harmonika, solo g. Stanko; 21.30: čas, poročila; 21.45: radio-jazz; 22.30: angleške plošče; 23.00: konec.

Naše babice so svoječasno polagale v svoje omare s perilom dišeče liste sivke, da bi se perilo navzelo prijetnega duha in se ne bi v njem čutil duh mila. To odlašanje perila pa je bilo tudi res potrebno, ker takrat izdelovana mila — večinoma domača mila — niso bila snov s posebnim svežim duhom, temveč nekaka zmes, podobna nežgani glini, z ostrim, neprijetnim duhom, zaradi katerega je perilo res »dišalo po milu«. Sčasoma je postalo kuhanje mila stroka in so vpeljali strokovno izobraženi obrtniki v promet milo mnogo boljše kvalitete. Danes obstojajo že velike tovarne, ki imajo urejene znanstvene laboratorije in je izdelovanje mila v rokah znanstveno izobraženih oseb. Pri uporabljanju teh izdelkov ni potrebno duha mila večje odstranjevati, ker ima že sam ob sebi zelo prijeten svež duh. To izvrstno lastnost ima na primer Albus Terpentinov milo, kar je splošno znano.

Nalezljive bolezni. V času od 22. do 30. septembra je v naši banovini obolelo za tifusom 61, za davico 131, za škrlatino 61, za ošpicami 50, za šenom 24, za grizo 21, za otročnično vročico in vrančnim prisadom po 2, za krčevito odrevenelostjo in otrpnenjem tilnika pa po 1 oseba.

Grajski kino. Samo dva dni še teče vefilm »Tarzan«. V glavni vlogi Jonny Weissmüller. Film je popolnoma nov in je kolosalen umetniški izdelek moderne filmske industrije. Film se gleda z enako napetim zanimanjem, kakor je svoječasno ves svet napeto čital roman »Tarzan«.

Kino Union. Danes v ponedeljek zadnji dan čarobnega filma »Sezona v Kairu« z Renato Müller in Willijem Fritschem. Od torka dalje film največjega uspeha »Pesem sveta«. Poje najboljši tenor sedanosti Jos. Schmidt.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne Franc-Jozefove grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Ponedeljek, 16. oktobra. Zaprtó.
Torek, 17. oktobra ob 20. uri »Rože v snegu«, red C.
Sreda, 18. oktobra. Zaprtó.
Četrtek, 19. oktobra ob 20. uri »Voda«, red B.

Iz mariborskega gledališča. Prva novitev v »Rože v snegu« bo v torek 17. za red C. Glasba tega dela je prejemala premiera dosegla prav mogoč uspeh, o čemer je pričalo bučno odobravanje občinstva. V orkestru svira na harfo g. Lukež.

Prva letošnja otroška predstava bo v najkrajšem času. To pot bodo vprizorili Wüchnerjevo pravljico igró »Pastirček Peter in kralj Briljantin«. To delo je poleg svoje pravilnosti tudi silno zabavno ter je ob lanski premieri v Ljubljani doseglo prav velik uspeh. Nastopijo Dragutinovičeva, Gorinskova, Barbičeva, Savinova, Tovornik, Blaž in Mohor. Režira Hinko Tomašič.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorčici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefova« grenčica izredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh drogerijah, lekarnah in specerijskih trgovinah.

Ponedeljek. Velike kabaretne atrakcije v »Veliki kavarni«, torek: eksperimentalni večer Svengalija.

Obrtno gibanje v mesecu septembru. V preteklem mesecu je mariborsko mestno načelstvo izdalo naslednje nove obrtne pravice: Kurt Hausmanninger, trgovina z drvmi in premogom na drobno, Cankarjeva ulica 23; Marijan Baebler, trgovina z lastnimi pletilnimi izdelki, Franciškanska ulica 23; Anton Filipančič, trgovina z mešanim blagom, Vetrinjska ulica 6; Franjo Neuberg, čevljar, Vodniški trg 2; Sigmund Kurz, trgovina z optičnimi predmeti na debelo, Pobreška cesta 15 in Slavko Markovič, trgovina s tehničnimi predmeti, Gosposka ulica 40 — V istem času so bile izbržane naslednje obrtne pravice v Mariboru: Mila Fava, trgovina z dežniki, galanterijo in konfekcijo, Glavni trg 11; Elizabeta Jeres, branjarija, Ulica 10. oktobra 5; Ana Samuh, trgovina s sadjem in sočivjem, Glavni trg; Jožef Juričan, mesar, Aleksandrova cesta 53; Ludvik Ornik, trgovina z manufakturo, kožuhovalno, galanterijo, konfekcijo, kratko robo in urami, Koroška cesta 9; Trgovska hiša »Rekorde«, trgovina z manufakturo in konfekcijo, lastnik Viljem Schlesinger, Gorčičeva ulica 20; Alojz Mlinarič, godec, Kopališka ulica 11 in Terezija Krepek, branjarija, Taborska ulica 2.

Izgubljeno in najdeno. V preteklem mesecu so bili pri uradu za najdene in izgubljene predmete pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije prijavljeni naslednji izgubljeni predmeti: velik kovček z raznimi predmeti, dežnik, ženski prstan z belim kamnom, aktovka, denarnica z 12.50 Din, ročna torbica z 42 Din, znesek 500 Din, zlat prstan, mal žepni nož, listnica z 12 Din, cigaretna doz, usnjata ročna torbica z 9 Din, ženska zapesna ura, denarnica s 70 Din, mlad pes prepeličar in mlada udomačena srna. Iz seznamov, ki nam jih redno daje na razpolago predstojništvo policije, je razvidno, da je v Mariboru še precej posestev ljudi.

Iz policijske kronike. Neki stražnik je našel obnošen telovnik. V Smetanovi ulici je neznan storilec ukradel uradniški Vidi Trafnikovi 300 Din vredne smučarske hlače. Zasečniku Jožefu Loncu je odnesla neka mlajša ženska iz njegovega prenočišča »Pri roži« telovnik z listnico, v kateri je bilo 230 Din. Skupne škode trpi Lonce 360 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2.1 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 1.5 stopinj C; barometer je kazal pri 14 stopinjah 742, reduciran na ničlo pa 740.3, relativna vlažnost 89; vreme je solčno.

Veličastna zmaga nacionalne misli tudi ob severni meji

Vsa dravska banovina je pri včerajšnjih občinskih volitvah pokazala, da naše ljudstvo obsoja punktaško politiko bivših političnih mogočnejšev v Sloveniji in da se je v veliki večini ogrelo za edino pravo in mogočno jugoslovansko nacionalno misel. Če premočimo rezultate po posameznih občinah, vidimo, da so punktaši in slovenski separatisti izgubili z malenkostnimi izjemami vse svoje nekdanje trdnjave in da je ljudstvo z odločno in neprikrito besedo izpovedalo svoje jugoslovansko prepričanje. Posebno častni so bili volilni rezultati v našem ožjem okolišu v obeh mariborskih okrajih, kjer so še pred nekaj leti vedrili in oblačili sedaj osamljeni punktaši in avtonomisti.

V posameznih občinah so bili doseženi naslednji rezultati:

Maribor — levi breg:

Cerkvenjak: volilcev 689, oddanih glasov 386, udeležba 56%, Zimič Jernej (JNS) 233, Balaškovič Alojzij (kompr.) 153; **Duplek:** volilcev 499, volilo je 344, udeležba 69%, Partljič Rudolf (JNS) 203, Gmajner Jože (opozicija) 141; **Jakobski dol:** volilcev 850, volilo je 534, udeležba 63%, Senčič Benedikt (JNS) 290, Šnuderl Franc (opoz.) 244; **Jurovski dol:** volilcev 708, volilo je 510, udeležba 72%, Rotman Janez (JNS) 331, Korošec Peter (opoz.) 179; **Kamnica:** volilcev 728, volilo je 287, udeležba 39,4%, Lorenčič Peter (JNS) 287; **Košaki:** volilcev 1.409, volilo je 927, udeležba 66%, Janžekovič Ivan (JNS) 643, Vesenjaki Ivan (opoz.) 284; **Pesnica:** volilcev 720, volilo je 481, udeležba 67%, Kerenčič Anton (JNS) 284, Sparl Franc (opoz.) 197; **Selnica ob Dravi:** volilcev 1.007, volilo je 551, udeležba 55%, Verdonik Jožef (JNS) 551; **Senarska:** volilcev 751, volilo je 478, udeležba 64%, Vračič Matija (JNS) 248, Zupe Franc (opoz.) 230; **Sv. Križ:** volilcev 217, volilo je 169, udeležba 78%, Hlade Jože (JNS) 169; **Sv. Kungota:** volilcev 947, volilo je 723, udeležba 76,3%, Vaupotič Franc (JNS) 314, Leber Ivan (opoz.) 409; **Sv. Lenart v Slovenskih goricah:** volilcev 380, volilo je 314, udeležba 83%, dr. Goršek Milan (JNS) 314; **Sv. Marijeta ob Pesnici:** volilcev 471, volilo je 355, udeležba 75%, Schicker Alojzij (JNS) 194, Šuman Anton (opoz.) 161; **Ščavnica:** volilcev 920, volilo je 414, udeležba 46%, Breznik Franc (JNS) 312, Spindler Jože (opoz.) 102; **Št. III:** volilcev 1.053, volilo

je 507, udeležba 48%, Swaty Karol (JNS) 507; **Velka:** volilcev 662, volilo je 266, udeležba 40,2%, Maly Anton (JNS) 181, Ferk Leopold (kompr.) 85; **Volčina:** volilcev 767, volilo je 463, udeležba 60,3%, Arnuš Jakob (JNS) 46, Muršak Franc (opoz.) 417.

Od 13.634 volilnih upravičencev je v mariborskem levem okraju volilo skupno 8.065 volilcev, kar pomeni v odstotkih 59,13%. Za nacionalne liste je bilo oddanih skupno 6.591 glasov, za opozicijo pa 1.474.

Maribor — desni breg:

Fram: volilcev 670, volilo je 473, udeležba 70%, Kodrič Ivan (JNS) 339, Petek Ivan (opoz.) 134; **Hoče:** volilcev 1.028, volilo je 511, udeležba 50%, Papež Lovro (JNS) 283, Novak Anton (opoz.) 228; **Limbuš:** zaradi nereda se bodo volitve ponovile prihodnjo nedeljo dne 22. t. m.; **Makole:** volilcev 715, volilo je 436, udeležba 61%, Šoštar Josip (JNS) 208, Rogina Ivan (opoz.) 228; **Pobrežje:** volilcev 2.164, volilo je 1.093, udeležba 51%, Volk Matija (JNS) 1.093; **Podvelka:** volilcev 268, volilo je 102, udeležba 38%, Urbanc Jakob (JNS) 102; **Poljane:** volilcev 1.153, volilo je 873, udeležba 75%, Medved Anton (JNS) 511, Kitek Simon (opoz.) 362; **Poljskava:** volilcev 1.295, volilo je 1.080, udeležba 83%, Poharc Karol (JNS) 529, Kodelič Viktor (JNS) 551; **Rače:** volilcev 1.519, volilo je 1.097, udeležba 72%, Bauman Stefan (JNS) 218, Kirbiš Ivan (JNS) 477, Kolman Josip (opoz.) 402; **Ruše:** volilcev 725, volilo je 502, udeležba 69%, Lesiak Davorin (JNS) 502; **Slovenska Bistrica mesto:** volilcev 579, volilo 483, udeležba 83%, dr. Pučnik Josip (JNS) 358, Kac Franc (opoz.) 125; **Slovenska Bistrica okolica:** volilcev 1.099, volilo je 630, udeležba 56%, Zafošnik Karol (JNS) 300, Kos Ivan (opoz.) 330; **Studenec:** volilcev 2.029, volilo je 1.208, udeležba 59%, Kelnik Maks (JNS) 387, Kaloh Alojzij (JNS) 821; **Sv. Lovrenc na Pohorju:** volilcev 842, volilo je 436, udeležba 52%, Pernat Alfonz (JNS) 400, Jodi Peter (JNS) 36; **Sv. Martin na Pohorju:** volilcev 480, volilo je 271, udeležba 56%, Frešer Leopold (JNS) 271.

Od 14.590 volilnih upravičencev je v mariborskem desnem okraju volilo skupno 9.226 volilcev ali 63,24%. Za nacionalne liste je bilo oddanih skupno 7.417 glasov, za opozicijo pa le 1.809.

dosegel dokaj lep uspeh. Nekaj stvari sta režiser in kapelnik črtala.

Glavni par sta bila zopet naša primadona gđ. Udovičeva v vlogi kontese Ilze in naš tenorist g. Sancin v vlogi patra Celestina. Gđ. Udovičeva je zopet v polni meri uveljavila svoj glas in igro, g. Sancin je pa pokazal celo napredek, tudi igralsko. Drugi par sta bila subreta gđ. Barbičeva v vlogi kontese Monike, in g. Harastovič v vlogi igralca Avgusta pl. Glasenappa. Gđ. Barbičeva je bila zopet ljubka kot pevka in igralka, g. Harastovič pa se je uveljavil kot komik, kolikor mu je seveda uloga dovoljevala. G. P. Kovič je s pridom uporabljal svoj glas in igralsko sposobnost kot pater Dominik, g. Gorinšek pa kot pater Sales. G. V. Skrbinšek je imel kot grof Reventloff-Burgau malo priložnosti za večje uveljavljanje, igralsko je pa bil najmočnejši g. Furijan v nepevski vlogi opata. Ostale vloge so imeli g. Blaž patra Roka, g. Tovornik patra Medicusa, ga. Savinova Marta, ga. Gorinškova Meta, gđ. Križajeva Erno, g. Nakrst grofa Aldinija, g. Crnobori sluga, g. Verdonik pa vratarja. Obisk je bil pri premieri, dober.

Planinska koča na Gorjancih

Apel vsem v Mariboru in okolici živečim Dolenjcem.

V Mariboru in okolici živi več Dolenjcev in prijateljev naše slikovite Dolenjske, ki se interesirajo in izprašujejo o nameravani zgradbi nujno potrebne planinske koče na Gorjancih, tem divnem

kraljestvu bajk in povesti Janeza Trdine, ki jo mislimo zgraditi na Maličevem krču pod Trdinovim vrhom, odkoder je tako krasen in naravnost čaroben razgled širno dravske in savske banovine, tja do Alp in sinjega Velebita.

Naši dolenjski planinarji se že dolgo ukvarjajo s to mislijo. Med velikimi počitnicami sem bil tudi jaz na Gorjancih in se tam sestel z novomeškim učiteljem, agilnim tajnikom dolenjske podružnice SPD g. Lojzecom Ivanetičem. V ugodnem popoldanskem razgovoru sva morala predelati vse mogočnosti in se pogovarjala o glavnih točkah pravil posebnosti pa o finansiranju cele akcije in prišla do koristnih in lepih zaključkov. Podružnica SPD v Novem mestu je imela kmalu nato — 18. avgusta — odborovo sejo, na kateri je sklenila, da nabira prostovoljne denarne prispevke za zgradbo te koče, kar je odobrilo in dovolilo tudi okrajno glavarstvo v Novem mestu s št. 8822/1933 od 5. septembra 1933. Denarni prispevki se pobirajo po volji plačnika ali kot ustanovna, ali brezobrestno posojilo ali kot dar.

Pred nekaj dnevi me je informiral učitelj Ivanetič o sedanjem stanju te akcije. Načrt za kočo je že v delu, dela ga domačin arhitekt ing. Mušič, in bo prav kmalu gotov. — Z zbiranjem prispevkov so že začeli in odziv javnosti je jako zadovoljiv in razveseljav. Od enajstih strank, do katerih se je podružnica obrnila te dni, je podpisalo šest strank po 1000 Din deloma kot brezobrestno posojilo-deloma kot dar in drugih pet strank je poklonilo tudi izdatne vsote. SPD v Novem mestu pričakuje tudi od nas, ki živimo delež od dolenjske metropole, da se spomnimo lepih dni, ki smo jih preživeli med njimi ne samo z lepimi besedami, ampak tudi denarno.

Z ozirom na to, da so Gorjanci na prelomu pononske in alpske klime, se je obrnila podružnica na merodajna mesta radi meteorološke postaje, ki naj bi se postavila na Maličevem krču in je našla po-

vsod popolno razumevanje. Bodoča koča bo imela tudi telefonsko zvezo. Z zgradbo se bo pričelo takoj spomladi. V okolici koče je dosti mrzlih studencev, pa tudi dobre vinske kapljice ne bo manjkalo, ker so v najbližji okolici, sredi med vinogradi, prav gosto posejani beli vinski hrami gostoljubnih in prijaznih Uskokov, kjer se morejo nabaviti zelo poceni tudi druge življenjske potrebščine. Število planincev, ki obiskujejo Gorjance, raste od leta do leta. Letošnje krstne slave Trdinovega vrha, ki je bila 15. avgusta se je udeležilo nad 1500 turistov.

Točnejše informacije o začetku akcij more dobiti vsak ljubitelj romantične doline gradov ob mirni, temnozeleni Krki, vsak prijatelj bajnih, tajinstvenih, zelenih Gorjancev pri podpisnem, ki je bil naprošen, da podpre to akcijo, ki je v veliko korist naše turisticke in tujeskega prometa.

F. Kadunec.

Ptuj

Novi ravnatelj gimnazije g. dr. Maks Kovačič je nastopil službo včeraj 15. t. m.

Šahovski klub v Ptuj prireja šahovske igre vsako sredo in soboto ob 20. uri v prostorih trgovskega gremija.

Vojaško pokopališče v Strnišču, znano iz svetovne vojne, nameravajo prenoviti.

Predzren vlom je bil izvršen pretekli petek ponoči. Neznani storilci so vlomili v delavnico mehanika Ivana Zaverskega na Ormoški cesti zraven mestnega sejmišča. Odnegli so razno orodje, večje število gumijastih plaščev in zračnih cevi za kolesa in drugo. Škoda presega Din 3500. Policija je uvedla preiskavo. Neko osebo so aretirali, morali so jo pa izpustiti, ker je dokazala alibi v kritični noči.

Nezgode. Štefan Kocjan, posestnik v Zlatolčju je pri jahanju padel s konja tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico. V globok jarek je padel Jakob Svenšek iz Žetal in si zlomil levo nogo. Zdravi so v ptujski bolnišnici.

Sport včerašnje nedelje

ISSK Maribor: Atletik SK 6:3 (2:2)

Včeraj se je odigrala na igrišču ISSK Maribora prijateljska tekma med celjskim Atletikom in ISSK Mariborom, v kateri se je ISSK Maribor posrečila revanša za nedavni poraz v Celju.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

ISSK Maribor: Žgur, Kukanja, Oka, Gomol, Konič, Kokot, Jurgec, Hreščak, Kirbiš, Dušan, Starc.

Atletiki: Orel, Goršek, Končan, Goršek, Hojnik, Hönigman, Wolgemut, Tomažin, Čuko, Koželj, Suholeznik.

ISSK Maribor je dal za razred slabšo igro od svojih nedavnih. Kakor da bi bilo urečeno, ni se hotelo posrečiti prav nič pametnega. Visoka igra Atletikov je spravila moštvo iz koncepta tako, da je bilo pomanjkanje iniciative skoraj otipljivo. K vsemu temu je dala krilska vrsta zelo šibko igro v obeh smereh, tako, da je bila ožja obramba zlasti v prvem polčasu preobremenjena, napad pa ni našel kaj prida podpore v borbi z nasprotno dobro razpoloženo obrambo. ISSK Maribor je popolnoma posnel visoko igro gostov, tako, da nizke lepe kombinacijske igre ni bilo mnogo videti.

Celjani so precej razočarani. Razen brezprimerno požrtvovalne igre nam prav ničesar niso pokazali. Ne moremo razumeti, kako je ISSK Maribor mogel proti takšnemu moštvu tako visoko zgubiti.

Tekma se je odigrala v prvem polčasu v stilu prijateljske igre, v drugem polčasu pa je sličila prvenstveni tekmi. V tem delu je bila igra zelo ostra in ogorčena borba za zmago.

Sodil je g. Kovič. Bil je sicer objektiven, ni pa znal prečeti preostre igre.

V predtekmi je rezerva SK Svobode v prvenstveni tekmi zmagala nad rezervo ISSK Maribora z 1:0 (0:0). Sodil je g. Nemeč.

Ponovna zmaga Čakovskega SK.

Včeraj se je odigrala v Čakovcu prvenstvena nogometna tekma med Čakovskim SK in ljubljansko Ilirijo, v kateri je Ilirija igrala popolnoma podrejeno vlo-

go. Čakovec je včeraj zopet tako zaigral kot malokdaj. Ilirija je zaigrala precej ostro, kar pa ni bilo potrebno. Če ne zmagajo z znanjem, tudi ni treba uporabiti fizične moči. Igra Ilirije je spravila iz tira tudi gledalce, ki so proti takšnemu načinu igre glasno protestirali. Sodnik g. Vesnaver iz Maribora je imel igro ves čas v rokah, kot napako mu pa štejemo, da ni bil bolj rigorozen napram igralcem Belaku in Unterreiterju. Čakovski SK je igral v prvem polčasu do 31. minute kompletno, tedaj je pa bil težko ranjen najboljši igralec ČSK Megla, ki so ga odpeljali v bolnišnico. V drugem polčasu, in sicer od 4. do 20. minute, je igral ČSK le z 9 igralci.

Dopoldne se je odigrala trening-tekma med Gradjskim (Čakovec) in rezervo ČSK. Tekma se je končala z zmago ČSK v razmerju 2:1. V rezervi ČSK je igral tudi bivši igralec ISSK Maribora Čiro Koren, ki je prijavljen za »Turopolje«.

—Y

Tekmovanje za podzvezno prvenstvo LNP.

Včeraj sta se odigrali le dve prvenstveni tekmi, in sicer sta se srečala v Čakovcu ljubljanska Ilirija in Čakovski S. K.; v Celju pa sta odigrala svojo tekmo Hermes (Ljubljana) in SSK Celje. Ilirija je doživela v Čakovcu hud poraz, zgubila je tekmo z 1:4 (2:0), v Celju pa sta si oba nasprotnika delila točki. Stanje prvenstvene tabele po včerašnjih tekmah je naslednje:

Čakovski S. K.	4	2	1	1	16:15	5
ŽSK Hermes	3	1	2	0	9:8	4
SSK Celje	2	1	1	0	7:4	3
SK Železničar	2	1	0	1	7:3	2
SK Rapid	1	0	0	1	2:4	0
ISSK Maribor	1	0	0	1	1:4	0
SK Ilirija	1	0	0	1	1:4	0

Mariborski smučarski klub. Drevo ob 20. seja upravnega odbora v kavarni »Jadrano«.

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. V četrtek 19. t. m. ob 20. seja upravnega odbora v Aljaževi sobi pri

Otvoritev glasbene sezone

Opereta »Rože v snegu«.

Libreto za to opereto, s katero je naš gledališče v soboto otvorilo letošnjo glasbeno sezono, je pripravil Bruno Hardt-Warden. Posebnega truda ž njim ni imel. Dejanje je nenavadno uborno in brez linije, a tudi brez tiste pestrosti, ki je pri opereti neobhodno potrebna. Cene tega libreta ne dvigne niti tista sentimentalna tragika, ki je v odrekanju patra Celestina. Podrobne analize libreta sploh ne bi prenesel. Tako zaostaja daleč daleč za glasbo, ki jo je po Karlu Löweju priredil Oskar Jascha. Löwe, ki je živel v času 1796—1869, je bil znamenit komponist pesmi in balad. Nekaj teh pesmi in balad je uporabil Jascha in ustvaril iz njih »Rože v snegu«. Podobno je nastala iz Schubertovih pesmi opereta »Pri treh mladenkah«, a tu je libretto neprimerno boljše, vse je zlito v enoto, kar pri »Rožah v snegu« ni. Glasba sama je sijajna, seveda klasična, in bi služila morda bolje za opero kakor opereto. Samo ta pa tudi rešuje te »Rože v snegu«.

Delo sta pri nas pripravila g. Harastovič kot režiser in g. Herzog kot dirigent. Glavno pozorišče je znani samostan bratov sv. Bernarda na Šentgotthardskem prelazu v alpah. Inscenacijsko je režiser svojo nalogo preprosto, je rešil režiser svojo nalogo preprosto, večinoma zadovoljivo; samo slika v vrstu je preveč vidno pokazala mizernost naših starih kulis. Režijsko je gradil po starem receptu šablone, pa je šlo. Močnejši je bil glasbeni del, orkestra, zbor in solistov, vsaj splošno. G. Herzog je

Marlj Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Tako more govoriti samo naš veliki duhoven«, je vzkliknil senator Belis. »Položaj vere bo ostal nespremenjen, pa naj vlada kdorkoli. Tudi še zanaprej bodo stala svetišča in z žrtvenikov se bodo dvigala proti stropu darila velikemu solnčnemu Rāju. Nam pa gre za obstoj, gre nam za to, da ne zapravimo smotra svojega življenja in življenja svojih otrok v trenutni malodušnosti in stiski. Po vsem tem, kar ste povedali in kar sem premislil v tem času, se mi zdi, da bomo junaki in vredni otroci svojih prednikov mehanika Sardanipalisa pomandrali Semisove straže in vdrli v palačo. Svetovalci se je polastil nepopisen strah. Spoznali so, da bodo izgubljeni, če se revolucionarji polaste predsednika in njegovega doma. Predsednikova palača je bila preveč tesno združena s palačo predsedstva, da bi se dalo napredovanje upornikov zadržati.

»Izgubljeni smo!« so vzklikali svetovalci drug za drugim. Nekateri pa so svetovali: »Vdajmo se! Pokličite senatorje! Pogajanja so nemogoča!«

»Da, izgubljeni smo!« je vzkliknil veliki duhoven Rearis. »Nobene pomoči ni več. Doigrali smo svojo vlogo in sedaj

ja Reizisa in Menezisa, da mi pomoreta!«

Belis, Reizis in Menezis so zapustili sejno dvorano in se podali v predsedniški kabinet. Čim pa so odšli, se je začelo izza dvorca Semisa Ramisa strahovito vpitje razdivjane množice, ki je po govoru Semisa Ramisa naskočila njegovo rezidenco. Svetovalci so prestrašeni planili k oknom, da bi videli kaj se je zgodilo. Sprva niso vedeli, kaj je; kmalu pa so dobili od zunanjih straž sporočilo, da so revolucionarji pod vodstvom mehanika Sardanipalisa pomandrali Semisove straže in vdrli v palačo. Svetovalci se je polastil nepopisen strah. Spoznali so, da bodo izgubljeni, če se revolucionarji polaste predsednika in njegovega doma. Predsednikova palača je bila preveč tesno združena s palačo predsedstva, da bi se dalo napredovanje upornikov zadržati.

»Izgubljeni smo!« so vzklikali svetovalci drug za drugim. Nekateri pa so svetovali: »Vdajmo se! Pokličite senatorje! Pogajanja so nemogoča!«

»Da, izgubljeni smo!« je vzkliknil veliki duhoven Rearis. »Nobene pomoči ni več. Doigrali smo svojo vlogo in sedaj

bodo prišli drugi, ki bodo nadaljevali naše delo. Čemu bi se upirali volji velikega Rāja. Brez njegovega hotenja ne bi bilo upora. Zato mi dovolite, prijatelji moji, da odidem. Ničesar več me ne drži s to palačo, ki je zapisana poginu.«

Rearis se je dvignil in počasnih korakov odšel proti izhodu. Svetovalci so nekaj časa molče strmeli za njim, nato pa so se še sami dvignili in mu sledili. Dvorana je ostala prazna...

LIV.

Uporniki so se bili po zmagi nad Istri-sovimi oddelki utaborili v zavzeti palači ministrstva notranjih del, kjer so nana-gloma organizirali vrhovno poveljstvo in obenem nekakšno začasno revolucionarno vlado pod vodstvom doktorja Doljana in Jafisa. Tam so čakali tudi na odgovor stare vlade na spomenico, ki jo je odnesel v predsedstvo inženjer Hadamezis. Doljan in Jafis sta postajala vsak trenotek bolj nestrpna.

»Zakaj se ne vrnejo?« je vzklikal Doljan. »Vlada bi morala odgovoriti samo z »da« ali »ne«. Čemu izgubljamo čas! To je samo nam v škodo.«

»Bojim se, da nas bodo skušali pre-slepiti s pogajanjem, je dejal Jafis. »To-da varajo se; ne bomo se pogajali.«

»Tako je,« je odvrnil Doljan. »Vdati se morajo takoj, sicer jih napademo z vso svojo silo in pomandramo do zadnjega.«

Prav ko je Doljan izgovoril te besede, se je začelo s stopnišča glasno pre-tekkanje. Doljan in Jafis sta prislunila in slišala, kako se poveljnik revolucionarne

straže, ki je stal pred njuno sobo, prepri-ra z nekom. Doljan je pozorneje prislunil in nenadoma vzkliknil:

»To je Soralifis!«

Potem je planil k vratom, jih naglo od-prl in zagledal pred seboj zares svoje-ga prijatelja, ravnatelja osrednje knjiž-nice Soralifisa. Bil je ves prepaden, za-mazan in raztrgan.

»Soralifis, dragi moj Soralifis!« je vzkliknil Doljan. »Kaj se je zgodilo s te-boj?«

»Hotel sem priti do tebe in govoriti s teboj,« je vzkliknil Soralifis, »toda niso me pustili. Niso mi zaupali. Mislili so, da sem pristaš vlade. Ti pa veš, da sem bil vedno tvoj najiskrenejši prijatelj in te tudi v tej težki uri ne zapuščam. Poma-gati sem hotel, pa mi doslej ni bilo mo-goče. Sedaj je napočil trenotek, ko mo-ram tudi jaz nekaj storiti za revolucijo in zate. Zgodilo se je nekaj strašnega, ali se lahko vsak trenotek zgodi. Če se še mogoče prepreči, preprečiš lahko samo ti.«

»Doljan je potegnil Soralifisa k sebi v sobo, stresel ga za ramena in vzkliknil:

»Kaj se je zgodilo? Govori! Naglo, na-glo!«

»Intela je v nevarnosti!«

»Intela? Kaj se je zgodilo z njo?«

»Uporniki so pod vodstvom mehanika Sardanipalisa napadli dvorec Semisa Ra-misa in vdrli vanj. Bojim se, da so že našli predsednika in princeso, in lahko se zgodi, da ju v svoji vihrni umore.«

»Kdaj so vdrli v dvorec?«

»Orlu«. Udeležba vseh odbornikov strogo obvezna.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Gradjanski:Slavija (S) 1:0 (1:0).

Split: BSK: Hajduk 1:1 (0:0).

Beograd: Concordia:Jugoslavija 2:2 (2:1).

Novi Sad: Vojvodina:Slavija (O) 1:0 (0:0).

Varšava: Češkoslovaška:Poljska 2:1 (1:0).

Gradec: Südbahn:Sturm 4:3 (1:2); GAK:Greinitz 5:1 (2:1); Sportklub:Wak-ker 5:2 (1:1); Donawitz:Kastner & Öhler 3:2 (1:1). Prvenstvene tekme.

Pes preprečil samomor gospodarja

Nedavno jutro so našli ljudje na perireriji Dunaja na bregu Donave na tleh iežečega in popolnoma premočenega 60 letnega berača, ki je bil v globoki nezavesti, poleg njega pa je stal njegov pes in otožno tulil. Pri neznanu so pasanti našli pismo, iz katerega je bilo razvidno, da je nezavestni možakar 60letni berač Cielek, ki je sklenil izvršiti samomor s skokom v Donavo, da bi tako izginil brez sledu in prihranil človeški družbi še stroške za svoj pogreb. Svoj sklep je tudi izvršil, toda za njim je skočil v valove tudi njegov zvesti pes, ki je bil močnejši od svojega gospodarja in ga končno nezavestnega izvlekel na breg. Cielek je pozneje v bolnišnici, kamor so ga pre-peljali, pripovedoval, da že tri dni ni ni-česar jedel in da ni več mogel prenašati lakote, ki ga je mučila.

Tihotapel alkohola pod angleško zastavo.

Na švedski obali pri kraju Oernskölds Vika so obrežni stražniki opazili na mor-

ju celo tihotapsko brodovje, kakršnega v tankajšnih vodah doslej še ni bilo vi-deti. Vse ladje so vozile pod angleško zastavo. Po velikosti ladij sodeč so šved-ski obmejni stražniki mnenja, da je vo-zila vsaka ladja v svoji notranjosti naj-manj po 100.000 litrov alkohola. Ladje so izginile v megli še preden jih je bilo mogoče ustaviti in preiskati.

Senzacionalen izum angleškega kemika.

Angleški listi poročajo, da se je po-srečilo nekemu kemiku napraviti iz krom pirja novo alkoholno snov, ki se bo da-la sijajno uporabljati v industrijske na-mene. Novi proizvod se bo dal uporab-ljati kot pogonsko sredstvo za avtomo-bile, kakor tudi za razsvetljavo in ogre-vanje. Vlada je sklenila to novo panogo industrije monopolizirati.

685 tiskarn za sovjetsko propagando.

V zadnjem času je bilo razposlanih v razne sovjetske dežele iz Moskve 685 tiskarn, ki so jih prejeli politični oddel-ki sovjetskih državnih in gospodarskih uprav in traktorskih postaj. Precelj tiskarn je bilo nameščenih tudi v sovjets-ki Gruziji, Armeniji in Azerbejdžanu. Te tiskarne so določene za uredništva propagandističnih listov, ki se ustanav-ljajo na večjih sovjetskih državnih gos-podarstvih v svrhu propagande kolek-tivizacije.

Upor v kaznilnici.

Med 500 kaznjenci v filadelfijski kaz-nilnici je nastal pred dnevi upor. Kaz-njenci so zažgali svoje postelje, zapustili celice z divjim vpitjem in kričanjem ter napadli kaznilniškega ravnatelja z noži in gorjačami. Na pomoč so bili poklicani stražniki in gasilci, ki so pomirili upor-nike z močnimi curki vode iz svojih briz-galn. Tudi ogenj v kaznilnici, ki je stara že 200 let, je bil kmalu udušen.

Dober svet.

Neka prilično grda dama vpraša sli-ka-ja, ki je imel več smisla za humor kakor talenta za slikanje, kako bi se od-križala vsiljivca, ki neprestano lazi za njo.

Slikar odgovori hladno:

— Vzemite ga, gospa!

— Da bi ga vzela? se narepenči dama. Jaz bi ga prej obesila.

— Najprej ga vzemite, reče umetnik zlobno. Kar se tiče obešanja, bo to že on sam storil po šestih mesecih zakon-skega življenja.

Po krivem obdolžen.

Mali Vojko je pojedel skoraj cel zav-tek bonbonov.

»Kaj, vse bonbone si snedel, ti slad-kosnedaj mali ti!« se začudi mati.

»Nisem jih ne, mamica, nekaj sem jih pustil tudi zate, samo oblizal sem jih.«

Napačen zaključek.

Gospodična sreča dečka, ki nese velja šopek rož.

— Komu pa neseš te rože?

— Gospe Mirtičevi.

— To jih bo vesela, kajne?

— Jaz že mislim. To so rože za njen pogreb...

Mali oglasi

Razno

MARTIN SAFRAN, sobo-črkoslikar, pleskar in li-čar. Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

Kupim

STEKLENE NASTAVKE za na prodajalno mizo v tr-govini kupi Ivan Kravos. Aleksandrova cesta 13. 3951

Stanovanje

STANOVANJE. dvosobno in enosobno s kuhinjo v Stritarjevi ulici 31 oddam v najem. Vprašati: Vicel, Gosposka ul. 5. 3926

Posojilo

KDO BI BIL tako priazen ter pomagal mlademu obrtniku z 2—3000 Din posojila, za odprtitev lo-kala? Cenj, ponudbe na upra-vo lista pod: »Dobro jam-stvo«. 3955

Lokal

LOKAL ZA TRGOVINO ALI OBRT

s postranskimi prostori se odda takoj v najem v Tru-barjevi ulici št. 9, pritličje. Pojasnila daje Celjska poso-jilnica d. d. podružnica Ma-ribor ter Mariborski kreditni zavod z. z. o. z. 3900

Službo dobi

VAJENKO sprejem v vso oskrbo. Ple-tarna, Tržaška cesta 3. Ma-ribor. 3953

Službo išče

KROJAŠKI POMOČNIK za velike komade išče delo. Nastop takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3953

ISCEM MESTO HIŠNIKA v Mariboru. Naslov v upravi lista. 3950

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO. lepo, parket, elektr. luč, upo-raba kopalnice, v Pokolnin-skem zavodu, Dr. Verstovškov-va ulica 6, II., vrata 19. od-dam boljši osebi, najraje off-cirju. 6017

Knjigarna in papirnica Tiskovne zadruge v Mariboru Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni usluž-benci se lahko poslužujejo ugodnosti plačavanja v obrokih.

Znižali smo ceno knjigi

„Prokletstvo ljubezni“

od Din 35'- na
Din 23'-

Dobite jo v upravi Jutra in Večernika
v Mariboru, Gosposka ulica šte. 11